

UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ KONTROLĖ

<https://vmvt.lrv.lt/lt/>

2025

Greitai plintanti pavojinga užkrečiamoji paukščių virusinė liga, kurią sukelia A tipo H1-H16 ir N1-N9 derinio gripo virusas, kuria serga naminiai ir laukiniai paukščiai.

Paukščių gripo virusas gali būti labai patogeniškas (LPPG, anglų k. HPAI) ir mažai patogeniškas (MPPG, anglų k. LPAI), priklausomai nuo to, ar sukelia sunkią ligos formą ir mirtingumą, ar lengvus simptomus. Patys pavojingiausi yra labai patogeniški H5 ir H7 paukščių gripo viruso potipiai.

Paukščių gripo rezervuaras yra vandens paukščiai, kurie paprastai platina virusą rudeninės ir pavasarinės migracijos metu.

PAUKŠČIŲ GRIPAS

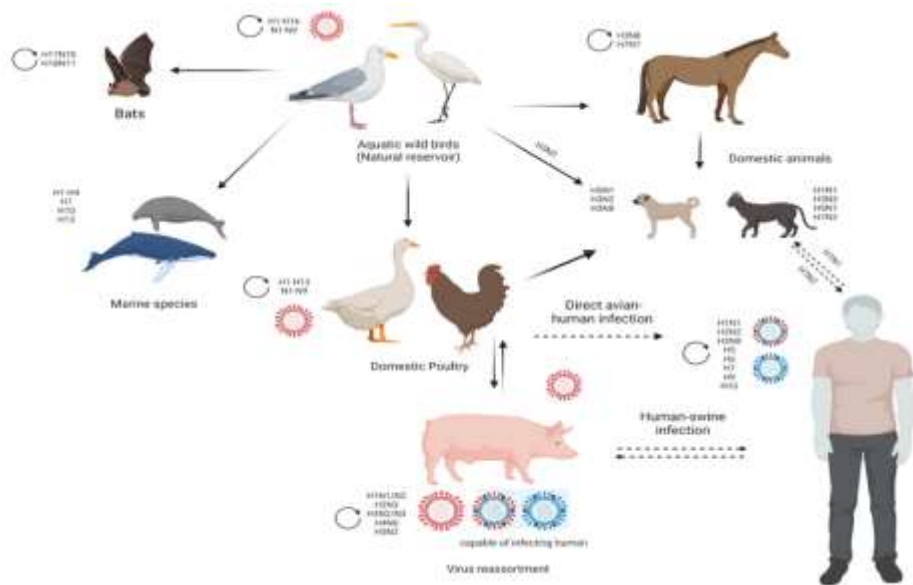
Ligos požymiai

- Paukščiai nustoja lesti ir gerti
- Pasunkėjęs kvėpavimas
- Pamėlusios paukščių skiauterės, barzdelės
- Patinsta galvos ir kaklo audiniai
- Kraujosruvos odoje ir gleivinėse
- Gaištamumas (iki 100 % visų ūkyje laikomų paukščių)

Ligos plitimo būdai

- Tiesioginio kontakto metu (nuo paukščio paukščiui)
- Gali būti platinamas ir oro lašeliniu būdu, tačiau labai nedideliais atstumais.
- Ligą dažniausiai perneša paukščių gripo virusu užsikrėtę laukiniai vandens paukščiai, kurie ir užkrečia aplinką.
- Netiesioginio kontakto būdu su užsikrėtusių paukščių išskyromis, ypač išmatomis, per apkrėstus pašarus, vandenį, inventorių, rūbus, avalynę ar kitus daiktus.

Esama situacija 2025 metais

Pirmasis 2025 m. labai patogeniško paukščių gripo (LPPG) protrūkis komerciniame ūkyje sausio 28 d. patvirtintas Šilutės r. (UAB „Vilkyčių paukštynas“), kur buvo laikoma virš 246 tūkst. dedeklių vištų.

2025 m. gegužės 27 d. Kaišiadorių rajone nustatytas jau antras šiais metais labai patogeniško paukščių gripo protrūkis naminių paukščių laikymo vietoje šalyje.

Nustatyti 3 aukšto patogeniškumo paukščių gripo atvejai laukinėms gulbėms.

Situacija Lenkijoje: jau užfiksuoti 75 labai patogeniško paukščių gripo (LPPG) protrūkiai komerciniuose paukščių ūkiuose.

PAUKŠČIŲ GRIPAS

Lietuvos paukščių laikytojai raginami atsisakyti ketinimų įsivežti naminius paukščius iš LPPG apimtos šalies.

2025-05-26 gautas pranešimas iš ūkininko „Vištos gaišta. Vienas vištų gardas išgaišo, pradėjo gaišti ir kito gardo vištos. Vištos mieguistos, užsimerkusios, apatiškos, nejudrios, tupinčios, nesikelia. Gaišti pradėjo prieš savaitę, apie 05-17/18 dienomis“.

2025-05-26 paimti 8-ių paukščių gaišenų mėginiai dėl paukščių gripo tyrimo. Mėginiai nedelsiant pristatyti į NMVRVI PG tyrimams.

Patikrinimo metu ūkyje įvesti laikinieji apribojimai: uždraustas judėjimas iš/į ūkį gyviems gyvūnams, pašarams, veterinariniams vaistams, mėšai, jos produktams, kiaušiniams, šalutiniams gyvūniniams produktams, mėšlui ir srotoms, transportui, pašaliniams asmenims, įrankiams, darbo priemonėms.

KAIŠIADORIŲ PG PROTRŪKIS

2025-05-27 iš NMVRVI gauti tyrimų protokolai patvirtinantys LPPG A tipo virusą visuose mėginiuose.

2025-05-27 patikrinimo metu nustatyta, kad ūkyje laikoma: vištų dedeklių - 67 vnt., suaugusių žąsų – 9 vnt., žąsiukų – 35 vnt. ir 2 antys.

Pirmame garde buvo kritę visi paukščiai - rastos 44 gaišenos, antrame garde, kuriame laikoma 70 vnt., buvo rastos 3 gaišenos.

Vištos buvo laikomos ūkiniame pastate, dvejuose garduose, su įrengta lesinimo ir girdymo įranga. Paukščiai turėjo galimybę išeiti į laukę įrengtus aptvarus. Aptvarai pilnai uždengti (viršus, šonai) tinklu, grindys betoninės.

Suaugusios žąsys ir antys laikomos lauke, aptvertos žema, netvarkinga tinkline tvora. Vandens paukščių laikymo teritorijoje yra dirbtinas vandens tvenkinėlis. Šalia ūkio yra didelis vandens tvenkinys, kuriame stebimi laukiniai vandens paukščiai (laukinių ančių porėlė su ančiukais). Šio tvenkinio vanduo naudojamas (siurblio pagalba) visų ūkio paukščių girdymui. Suaugusių žąsų ir ančių laikymo vietoje yra pastatėlis (iš medžio ir tinklinės vielos), tačiau paukščiai lesinami lauke iš atvirų lesyklų.

2025-05-27 visi ūkyje buvę paukščiai (67 vištos dedeklės, 44 žąsys, 2 antys) nugaišinti dujų kameroje naudojant CO2 dujas. Nugaišinti paukščiai ir gaišenos, lesalai, 50 vnt. kiaušinių sunaikinti užkasant ūkio teritorijoje. Ūkyje atlikta pirminė dezinfekcija panaudojant autorizuotą biocidą (pastatas užplombuotas)

LPPG į naminių paukščių laikymo vietą galėjo patekti:

- Iš netoliese esančio tvenkinio, kuriame lankosi laukiniai paukščiai
- Per užkrėstą vandenį, kuris buvo naudojamas paukščių girdymui ir (ar) pašarus
- Naminiai vandens paukščiai buvo lesinami lauke, neapsaugant pašarų nuo kontakto su laukiniais vandens paukščiais.
- Per laukinių paukščių bei galimai užkrėstų naminių žąsų išmatas, kurias paukščių laikytojas su avalyne pernešė į tvartą, kuriame buvo laikomos dedeklės vištos.

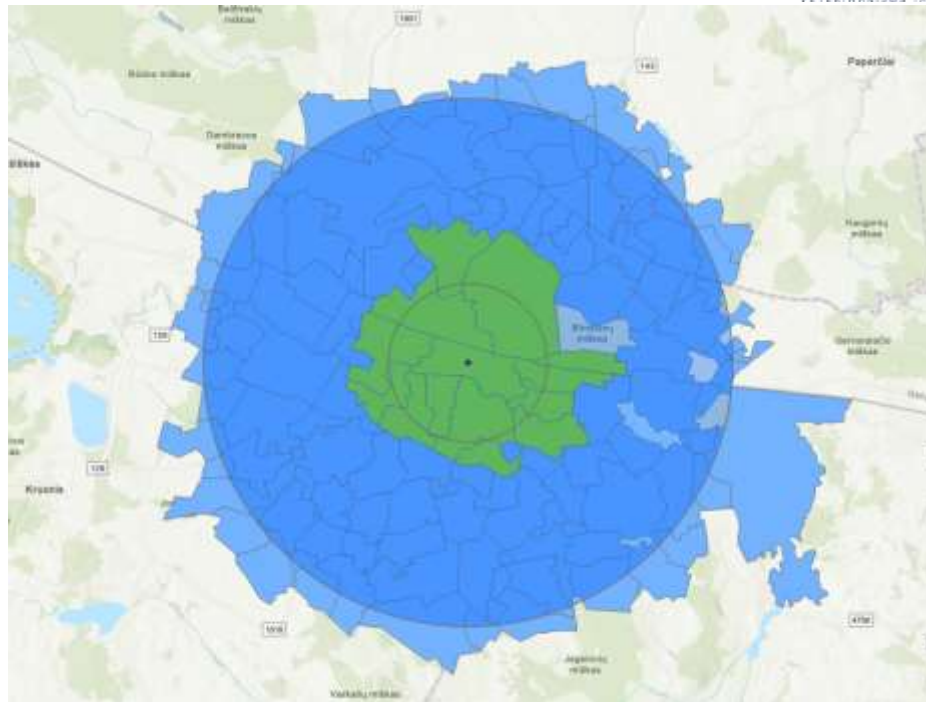
Nustatyta apsaugos zona (3 km) ir
priėžiūros zona (10 km):

Iš viso į 3 km zoną pateko 1 komercinis paukštynas ir vienas mažas naminių paukščių ūkis.

Į 10 km zoną pateko 2 naminių paukščių ūkiai ir 8 komerciniai paukštininkystės ūkiai.

10 km zonoje patikrinta šiai dienai
50 paukščių laikytojų ir 7 komerciniai
ūkiai.

3 km zonoje patikrinta šiai dienai 42 paukščių laikytojai, 1 komercinis ūkis.

Rekomendacijos paukštininkystės ūkiams:

- Paukštininkystės ūkis turi būti įrengtas taip, kad į jį negalėtų nekontroliuojami patekti pašaliniai asmenys, transporto priemonės, laukiniai, bešeimininkiai ir kiti gyvūnai.
- Ūkio teritorija turi būti nuolat tvarkoma, joje auganti žolė – šienaujama.
- Prieš įvažiavimą į paukštininkystės ūkio teritoriją turi būti užtikrinta visų įvažiuojančių transporto priemonių dezinfekcija.
- Pastatai ir patalpos, kuriose laikomi lesalai, turi būti sukonstruotos ir įrengtos taip, kad į jas negalėtų patekti laukiniai paukščiai ir graužikai, jos turi atitikti ir kitų, pašarų laikymą reglamentuojančių, teisės aktų reikalavimus.
- Ūkyje privalu registruoti informaciją apie paukščių gaišimą, vandens bei pašarų suvartojimą, kad būtų galima anksti nustatyti ligą ir sustabdyti užkrato plitimą

Rekomendacijos mažiems naminių paukščių ūkiams:

- Paukščių migracijos metu laikyti naminius paukščius uždaroje patalpoje arba aptvaruose su stoginėmis, apsaugančiomis nuo kontakto su laukiniais migruojančiais paukščiais.

- Naminiam paukščiui skirtą pašarą laikyti taip, kad jis būtų apsaugotas nuo laukinių paukščių, graužikų ir kitų gyvūnų, galinčių mechanškai pernešti virusą.

- Nenaudoti naminių paukščių girdymui atvirų vandens telkinių vandens.

- Naminės žąsis ir antis laikyti atskirai nuo kitų naminių paukščių.

- Nesilankyti kitose paukščių laikymo vietose, vengti tiesioginio kontakto su laukiniais paukščiais.

Rekomendacijos medžiotojams:

Medžiojamieji vandens paukščiai yra potencialūs paukščių gripo nešiotojai, todėl medžioklė, sumedžiotų paukščių tvarkymas ir išpjautymas turi būti vykdomas laikantis biologinio saugumo reikalavimų.

Visos medžiojamų paukščių atliekos turi būti laikomos potencialiai užkrėstomis ir saugiai pašalinamos. Draudžiama sumedžiotų vandens paukščių atliekas sušerti naminiams gyvūnams (šunims, katėms ar kt.).

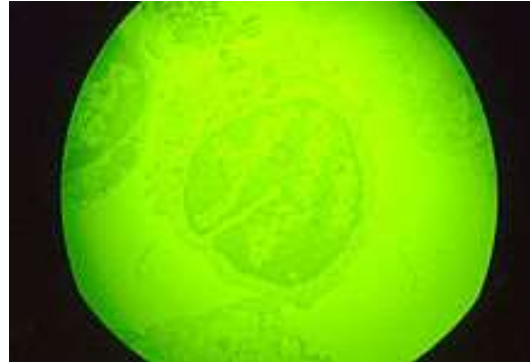
Medžioklės metu ir po medžioklės laikytis biologinio saugumo reikalavimų. Vengti tais pačiais rūbais ir apavu lankytis paukščių laikymo vietoje ir medžioklėje, nes paukščių gripo virusas gali būti platinamas per drabužius, vaikiškus batus, transporto priemones ir pan.

Afrikinis kiaulių maras (AKM)

Afrikinis kiaulių maras – ypač pavojinga užkrečiama virusinė (DNR virusas yra klasifikuojamas kaip *Asfarviridae*) naminių bei laukinių kiaulių (ir šernų) liga.

- Virusas pirmą kartą pateko į Gruziją 2007 m., o vėliau išplito visoje Rytų Europoje ir pirmą kartą į Europos Sąjungą pateko **2014 m., kur pirmą kartą buvo nustatytas Lietuvoje šernams.**

Maro ląstelė pradinėje vystymosi stadijoje

AKM užsikrėtimo keliai

TIESIOGINIS

NETIESIOGINIS

Ekskretais, sekretais, krauju, sperma, per placentą perduodama vaisiui, taip pat kai kuriose šalyse (Afrikoje, kai kuriose Azijos ir Pietų Europos valstybėse) jį perneša *Ornithodoros* rūšies erkės.

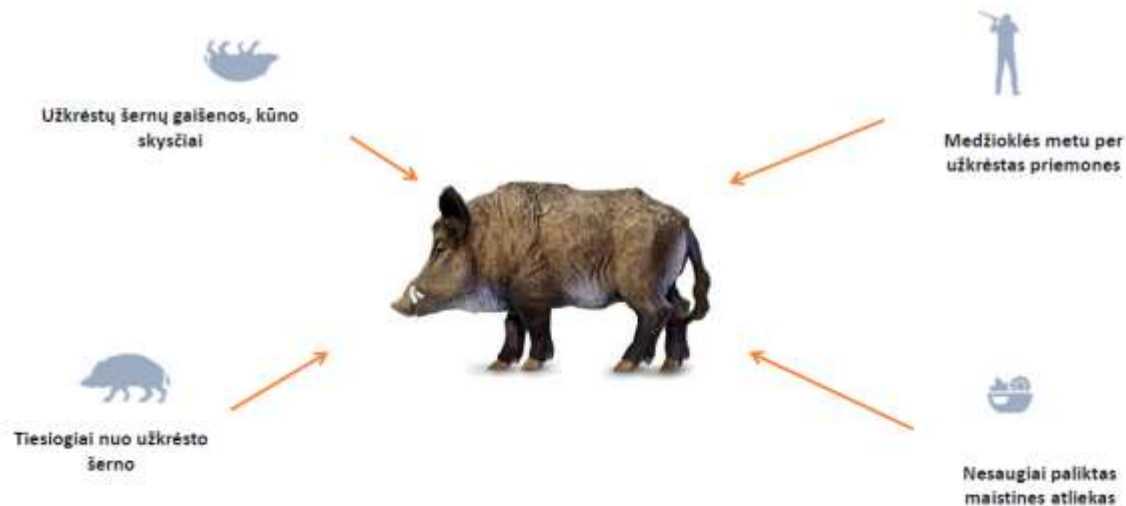

Per apkrėstą inventorių, rūbus, transportą (taip pat transportavimo metu), pašarus, įrangą, užkrėstas ir (ar) termiškai neapdorotas maisto atliekas

Pašaliniams žmonėms, ypač medžiotojams,
draudžiama patekti į ūkio teritoriją

Kaip AKM užsikrečia šernai?

AKM virusų išgyvenamumas aplinkoje

- AKM virusų išgyvenamumas priklauso aplinkos sąlygų!
 - Temperatūros, terpės, drėgmės
- Sušalusioje mėsoje – **metų metais**
- Kraujyje, subproduktuose – **3 mėnesius ir daugiau**
- Išmatose – **daugiau nei savaitę**

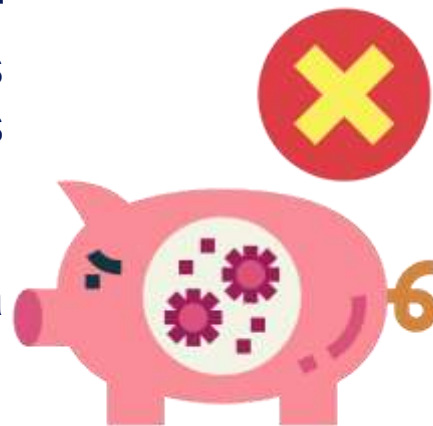

Viruso gebėjimas išlikti infektyviu esant puvimo procesui šernų gaišenose yra ypač svarbus AKM plitimui tarp šernų

Kam afrikinis kiaulių maras pavojingiausias?

- Afrikiniu kiaulių maru serga tik naminės ir laukinės kiaulės bei šernai. Kitiems gyvūnams ir žmonėms šią ligą sukeliantis virusas nepavojingas.
- Užsikrėtusių kiaulių mėsą draudžiama vartoti ne dėl pavojaus užsikrėsti žmonėms, o dėl galimybės, kad per mėsą, kraują, vidaus organus pavojingas virusas bus išplatintas už ligos židinio ribų.

Afrikinis kiaulių maras yra žmonėms nepavojinga liga – jie nesusirgs, net jei suvalgytų užkrėstos mėsos.

Ligos inkubacinis laikotarpis trunka nuo 5 iki 15 dienų.

Ūmi forma – labai virulentiška, sukelianti kiaulių karščiavimą iki 40,5–42 °C, apie ausis, uodegą, pilvą, krūtinę atsiranda odos paraudimų, padažnėja kvėpavimas. Kiaulės neėda, sutrinka jų koordinacija, gali vemti, viduriuoti (kartais su krauju), veislinėms kiaulėms pasireiškia abortų atvejų.

Kiaulių ūkiuose fiksuojamas 100 proc. kiaulių gaišimas.

AKM Ligos padariniai:

1. Ūkiams ir ekonomikai

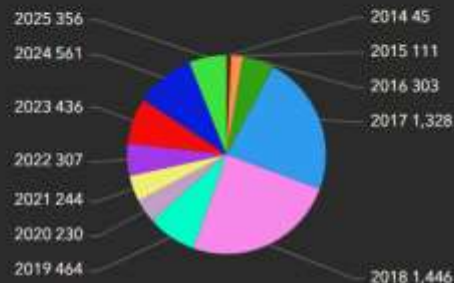
- Nuo viruso žūsta gyvūnai
- Sutrikusi tarptautinė prekyba gyvūnais ir mėsa dar labiau didina ES ūkininkų ekonominius nuostolius

2. Gyvūnams ir medžioklei

- Dėl ligos gali labai sumažėti ar net išnykti šernų populiacijos
- Kai kuriose užkrėstose teritorijose gali būti ribojama arba net uždrausta medžioklė (taip pat ir skerdenų bei trofėjų rinkimas) (ekonominiai nuostoliai)

AKM situacija Lietuvoje

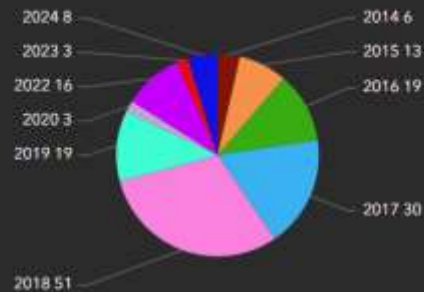
AKM atvejai šernuose 2014-2025 m.

Teigiamų šernų skaičius

10,100

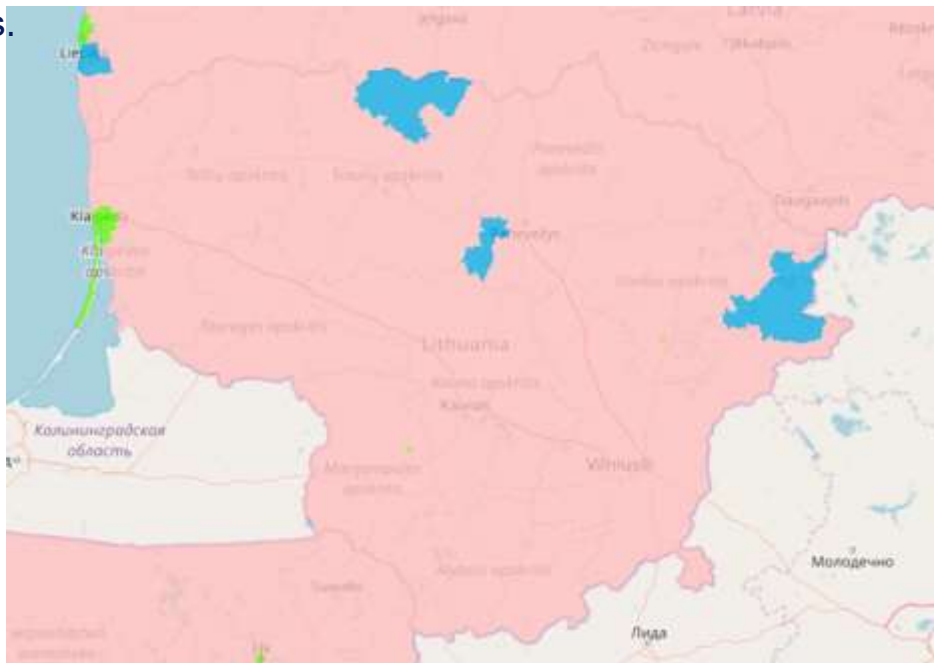
AKM protrūkiai kiaulių ūkiuose 2014-2024 m.

Kiaulių ūkiai

II zona – (apribojimų taikymo zona), kurioje AKM nustatytas laukinėje faunoje (šernams), epizootinė padėtis nuolat kintanti. Taikomi apribojimai kiaulių judėjimui iš laikymo vietų (laikymo vieta turi atitikti visus biologinio saugumo reikalavimus, atliekama nuolatinė oficiali veterinarinė priežiūra), prekyba gyvomis kiaulėmis galima Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teritorijoje, o į trečiąsias šalis galima išvežti tik su tos šalies leidimu, jei trečioji šalis pripažįsta Europos Komisijos taikomą regionalizaciją. Kiauliena, kiaulienos produktais galima prekiauti tik iš oficialiai pripažintų ūkių, taikančių griežtus biologinės saugos reikalavimus. Draudžiama išvežti šernus ir jų produktus iš Lietuvos teritorijos į ES ir trečiąsias šalis.

AKM situacija Kauno apygardoje

AKM Lietuvoje 2014-2025 m.

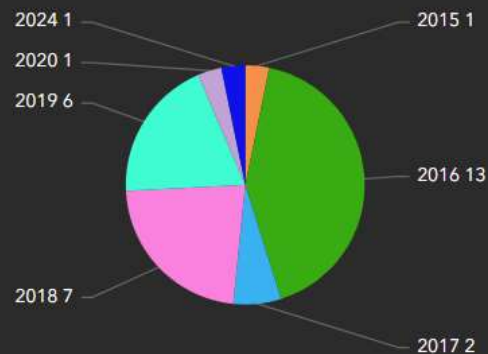
AKM atvejai šernuose 2014-2025 m.

Teigiamų šernų skaičius

1,262

AKM protrūkiai kiaulių ūkiuose 2014-2024 m.

Kiaulių ūkiai

INFORMACIJA MEDŽIOTOJAMS

Mažesnė šernų populiacija – didesnė apsauga nuo mirtino viruso!

Pagrindiniai apsisaugojimo būdai:

- **SVARBU** Laikytis biologinio saugumo reikalavimų medžioklės metu!

Photo 22
In ASF-infected and at-risk areas, hunted wild boar should be safely transported to avoid further spread of the virus.

Photo 23
Blood drops contain a very large amount of the virus.

Photo 24
In field conditions it is often difficult to limit the viral contamination of objects and people.

Photo 25
Procedures must also be considered for other animals (e.g. foxes), especially if contaminated with wild boar blood.

- Sumedžioti šernai turi būti transportuojami taip, kad būtų išvengta skysčių ištekėjimo ir aplinkos užteršimo, naudojant plastikines talpas ir (ar) maišus.

- Sumedžioti šernai turi būti dorojami tik tam skirtose pirminio dorojimo vietose. Atviro ir uždaro tipo pirminio dorojimo aikštelės.

Šalutiniai gyvūniniai produktai, susidarę sumedžioto šerno dorojimo metu, turi būti paliekami specialiai tam paskirtoje duobėje.

- Šernų atliekas, išskyrus trofėjus, sudėkite į gyvūninių atliekų duobę. Ji turi būti ne mažesnė kaip 3 m gylio, iškasta aukštesnėje vietoje, kurios neapsemia polaidžio ar lietaus vanduo. Pripildę duobę 1,5 m iki žemės paviršiaus, ją išvalykite arba užkaskite.
- Iš gyvūninių atliekų duobės išimti atliekas galite tik gavę VMVT teritorinio padalinio raštišką leidimą.

- Sumedžioti šernai užkrėstoje AKM teritorijoje, jų skerdenos turi būti saugomos iki neigiamų AKM tyrimų gavimo.

- Organizuojant ir vykdant medžioklę, turi būti užtikrinamas dezinfekcinių priemonių naudojimas, siekiant sumažinti AKM viruso plitimo riziką teritorijoje.

REKOMENDACIJOS

- stebėti savo gyvulius, atkreipti dėmesį į neįprastus jų požymius ar elgesį;
- naujai įsigytas kiaules kurį laiką laikyti atskirai, atidžiau stebėti jų sveikatos būklę;
- kol bus nustatyta ligos priežastis, sergančias kiaules reikia atskirti nuo sveikųjų;
- vengti laukinių gyvūnų kontakto su naminiais gyvūnais;
- laikytis higienos reikalavimų, pvz.: valyti ir dezinfekuoti darbo drabužius, įrangą ir transporto priemones, įvažiuojančias ir išvažiuojančias iš fermos;
- neleisti į ūkį pašalinių asmenų, transporto priemonių;
- nešerti kiaulių maisto atliekomis.

Pastebėjus AKM ar panašius gyvūno sveikatos pakitimus, nedelsiant pranešti veterinarijos gydytojui. Laikantiems šiai ligai imlius gyvūnus

REKOMENDACIJOS

AKM užkrėstose teritorijose, kuriose nustatytas aktyvus AKM viruso cirkuliavimas, **nevykdyti medžioklių variant, kad užsikrėtę AKM virusu šernai nebūtų išvaikomi į neužkrėstą teritoriją.**

Besiribojančiuose su AKM užkrėsta teritorija medžioklės plotų vienetuose taip pat nevykdyti medžioklių variant, kad sveiki šernai nebūtų išvaromi į užkrėstas teritorijas ir iš ten neparsineštu viruso.

REKOMENDACIJOS

Visų medžioklės plotų vienetų naudotojams norime atkreipti didelį dėmesį į medžioklėse dalyvaujančius svečius, ir biologinio saugumo laikymąsi. Norime priminti, kad AKM viruso pernešimą dideliais atstumais dažnai įtakoja pats žmogus, todėl nerekomenduojame kviesti svečių medžiotojų, medžiojančių teritorijose, kuriose aktyviai cirkuliuoja AKM virusas.

Mokamos išmokos

1. Už pranešimą apie rastas šernų gaišenas vis dar mokama **30 eur.** 2016 m. vasario 9 d. Nr. B1-108 (naujausia redakcija nuo 2024-04-06)

2. Už sumedžiotas lapas, usūrinius šunis vis dar yra mokamos **10 eur.** išmokos už vnt. 2016 m. vasario 3 d. Nr. B1-78 (naujausia redakcija nuo 2024-05-15)

SNL yra labai užkrečiama, dažniausiai nemirtina virusinė naminių ir laukinių porakanopinių gyvūnų (Bovidae genties gyvūnai (galvijai, zebu, buivolai, jakai), avys, ožkos, kiaulės, visi laukiniai atrajotojai ir Suidae genties gyvūnai. Camelidae genties gyvūnai (kupranugariai, lamos, vikunos) yra mažiau imlūs. Žiurkės, pelės, jūrų kiaulytės ir šarvuočiai gali būti užkrėsti eksperimentiškai) liga, taip pat ji gali paveikti ir kai kurias kitas gyvūnų rūšis.

SNL nėra pavojinga žmonėms. Tik labai retais atvejais, po tiesioginio kontakto su sergančiu gyvuliu, žmogui gali pasireikšti lengvi peršalimo simptomai.

SNUKIO IR NAGŲ LIGA

SNUKIO IR NAGŲ LIGA

Lietuvai Pasaulio gyvūnų sveikatos organizacija (WOAH) 1996 m. suteikusi statusą šalies, neapimtos snukio ir nagų ligos (SNL) ir kurioje vakcinacija nėra vykdoma.

Esama situacija ES

Slovakijoje jau yra 5 SNL atvejai (apie 5800 galvijų yra likviduota)

Vengrija 2 SNL atvejai (apie 3400 gyvulių yra likviduota) Vengrijoje paskutinis SNL atvejis buvo užfiksuotas tik 1973 m., dabar čia sustabdytas visas tarptautinis gyvūnų judėjimas.

Vokietijoje 1 SNL atvejis.

Ligos klinikiniai požymiai

Galvijai: sergantys gyvūnai karščiuoja, netenka apetito, sumažėja jų produktyvumas, pieno primilžis sumažėja 2-3 dienoms, čepsi lūpomis, griežia dantimis, šlubuoja, spardosi. Snukio ir nosies ertmės gleivinėse, tarpunagės ir apynagės odoje atsiranda pūslelės vadinamos aftomis. Aftoms plyšus pažeidimo vietoje lieka erozijos ar opos. Pūslelės gali atsirasti ant pieno liaukų.

Komplikacijos: antrine bakterine infekcija todėl susidaro liežuvio opos, deformuojasi nagos, išsivysto mastitas, miokarditas. Gyvūnai abortuoja, jauni gyvūnai nugaišta.

Ligos klinikiniai požymiai

Avys ir ožkos: karščiavimas, seilėtekis ir burnos, pažeidimai dažnai būna nesunkūs. Avims ir ožkoms kojų odoje pokyčių gali nebūti. Dažniau pažeidžiama burnos gleivinė bedantėje dantenų srityje. Pūslelės susiformuoja ant nagų koronarinės juostos, taip pat gali matytis tarpunagėje. Avims ir ožkoms sumažėja primilžis arba jos visiškai užtrūksta. Prieauglis gaišta. Išsivysto depresija, anoreksija, silpnumas.

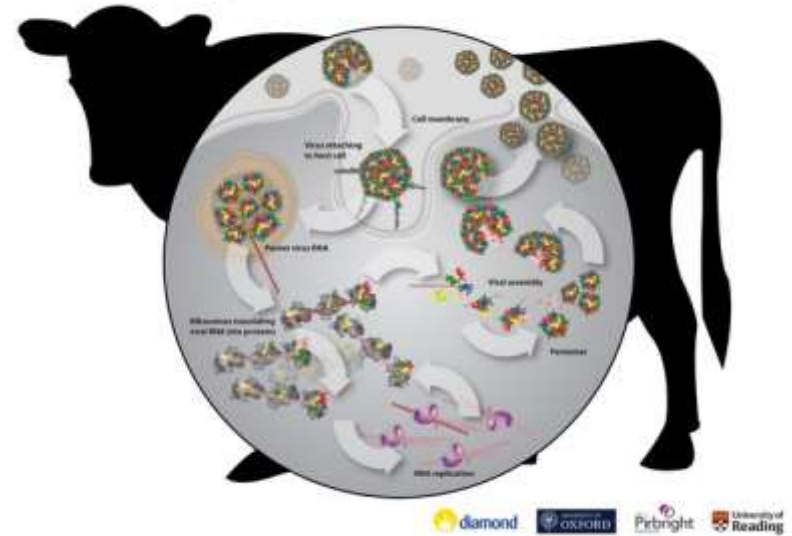
Kiaulēs: karščiuoja, gali išsivystyti nagų pažeidimai, atsiranda pūslelės ant kojų ir ypač apie riešus. SNL virusas kiaulėms sukelia didelį mirtingumą.

Šerno klinikiniai simptomai

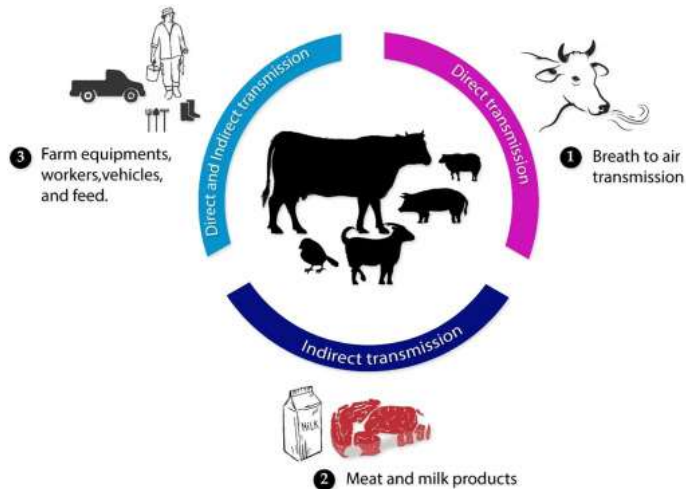
Virusas aplinkos veiksniams yra palyginti atsparus. Aftose jis išsilaiko 67-ias dienas, srutose – 39, nutekamuosiuose vandenyse – 103, ant augalų – 214 dienų. Žiemą stirtose išsilaiko 7 mėnesius. Vasarą randamas tekančiame ir stovinčiame vandenyje, kuriame išsilaiko 6–12 dienų. Šviežiame piene (37 °C) išgyvena 12 val., atvėsintame – 15 dienų. Raugintame piene ar spaudžiant sūrius žūva greitai. Gyvulių odos paviršiuje ir ant drabužių išsilaiko iki 40 dienų. Biotermiškai apdorojant mėšlą virusas žūva per 10–15 dienų. Pakaitinus iki 60 °C, žūva per 15 min, o pakaitinus iki 80–100 °C – žūva staigiai.

Foot and Mouth disease virus lifecycle

Užsikrėtimo keliai

- tiesioginio kontakto metu per imlius gyvūnus;
- tiesioginio kontakto metu per užterštus objektus (rankas, avalynę, drabužius, transporto priemones ir t. t.);
- per neapdorotus mėsos produktus (kiaulėms) (šėrimo paplovus);
- naudojant užterštą virusais pieną (galvijų);
- dirbtinio apvaisinimo metu per užterštą spermą;
- įkvėpus infekcinių aerozolių;
- žmonės gali užsikrėsti virusu per kvėpavimo takus per 24-48 val.
- virusa gali pernešti vėjas

REKOMENDACIJOS

- Naujai įvežtus į ūkį gyvulius, jei įmanoma, laikykite atskirai bent 21 dieną, stebėkite jų sveikatos būklę.
- Nešerkite gyvulių maisto atliekomis, kuriose yra mėsos arba kurios galėjo liestis su mėsa.
- Maisto atliekas, įskaitant virtuvės atliekas, laikykite taip, kad kenkėjai, paukščiai ar kiti gyvūnai neneštų jų į gyvulių laikymo vietas.
- Jei įmanoma, gyvulių girdymui naudokite vandentiekio arba šulinio vandenį.
- Neleiskite laikymo vietoje lankytis pašaliniais asmenimis.
- Dirbdami ūkyje naudokite specialius ūkiui skirtus drabužius ir įsitikinkite, kad ūkio lankytojai naudotų apsauginius drabužius ir avalynę.
- Nesidalykite įranga (priekabomis, sruovežiais, įrankiais ir pan.) su kitais ūkiais arba po naudojimo juos dezinfekuokite.
- Jei keliavote po snukio ir nagų liga užkrėstą regioną (pvz.: Afrikos valstybes, Turkiją, Vidurio Azijos šalis, Indiją) ir lankėtės ūkinių gyvūnų laikymo vietose, 14 dienų po atvykimo į Lietuvą turėtumėte vengti įeiti į ūkinių gyvūnų laikymo vietą.

REKOMENDACIJOS MEDŽIOTOJAMS

- Laikytis biologinio saugumo reikalavimų medžioklės metu.
- Gabenti sumedžiotus žvėris taip, kad būtų išvengtas skysčių tekėjimas į aplinką.
- Vengti tiesioginio kontakto su sumedžiotu gyvūnu, naudoti vienkartinės pirštines.
- Po gyvūno išdorojimo ar kontakto su nugaišusiu gyvūnu, kruopščiai nusiplauti rankas.
- Susidariusias gyvūnines atliekas saugiai patalpinti į atliekų duobę.
- Dezinfekuoti savo transportą įrankius ir aprangą, ypač batus.

MĖLYNOJO LIEŽUVIO LIGA

MLL – tai vabzdžių platinama virusinė naminių ir laukinių atrajotojų liga. Dažniausiai užsikrečia galvijai, ožkos, elniai, kupranugariai, lamos bei alpakos, bet sunkiausiai serga būtent užsikrėtusios avys.

Mėlynojo liežuvio ligos gyvuliai vieni kitiems neperduoda, tačiau užkratas gali plisti vykstant prekybai – užkrėsti mašalai ligą perneša oro keliu, taip pat gali būti pernešti vėjo arba transporto priemonių (sunkvežimių, lėktuvų ir t. t.).

MĖLYNOJO LIEŽUVIO LIGA

Esama situacija ir ligos patekimo rizikos

Lietuvai Pasaulio gyvūnų sveikatos organizacija (WOAH) suteikusi statusą šalies, neapimtos mėlynojo liežuvio ligos (MLL).

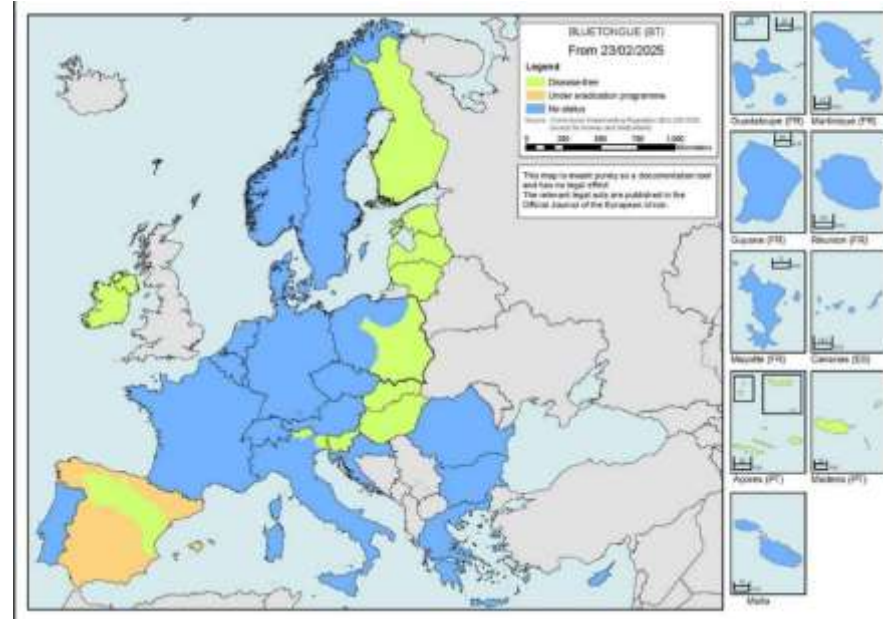
Artimiausia šalis, kurioje MLL nustatyta naujai, yra Lenkija.

Ligos paplitimas

2025 sausio 9d. apie MLL protrūkį paskelbė Lenkija.

2024 m. MLL fiksuota: Vokietijoje, Belgijoje, Jungtinėje Karalystėje, Nyderlanduose, Danijoje, Prancūzijoje, Liuksemburge, Šveicarijoje, Čekijos Respublikoje, Portugalijoje, Švedijoje, Austrijoje, Lenkijoje ir Norvegijoje.

2023 m. MLLV-3 atvejai dažniausiai nustatyti Vokietijoje, Belgijoje ir Jungtinėje Karalystėje.

Klinikiniai galvijų ligos požymiai, kurie galvijams gali ir nepasireikšti:

- išskyros iš šnervių;
- kaklo ir galvos patinimas, ypač apie akis ir snukį;
- burnos ertmės patinimas ir išopėjimas
- konjunktyvitas (paraudę ašarojančios akys);
- patinę ir/arba paraudę speniai ir lytiniai organai;
- nuovargis;
- šlubavimas;
- seilėtekis;
- karščiavimas.

Klinikiniai avių ligos požymiai:

- karščiavimas;
- tirštos išskyros iš akių ir nosies;
- seilėjimasis dėl burnos patinimo ir išopėjimo;
- kaklo ir galvos patinimas, ypač apie akis ir snukį;
- smarkiai šlubuojančios avys nenori keltis;
- kraujosruvos odoje ir po ja;
- sutinusi ir skausminga apynagė;
- apsunkintas kvėpavimas;
- mėlynas liežuvis;
- avys aiškiai liguistos, pavargę, apatiškos.

VMVT VYKDO AKTYVIAJĄ MLL STEBĖSENĄ (SUPLANUOTA 600 MĖGINIŲ)

REKOMENDACIJOS

- Į ūkį įvežkite tik sveikus gyvulius.
- DEZINFEKUOKITE TRANSPORTĄ.
- NAUJAI ĮVEŽTUS Į ūKĮ GYVULIUS LAIKYKITE ATSKIRAI 21 DIENĄ.

REKOMENDACIJOS

- NAUDOKITE VABZDŽIUS ATBAIDANČIAS PRIEMONES.
- ŠALINKITE MĖŠLĄ, UŽTAISYKITE NUOTĖKIUS, NUSAUSINKITE DRĖGNAS VIETAS.

Mėlynojo
liežuvio liga
žmonėms
nepavojinga.

VMVT
VALSTYBINĖ MIEŠTŲ
VETERINARIJOS tarnyba

AČIŲ UŽ DĖMESĮ!

